

Bibliografia de Revistes geogràfiques

per Josep M.ª PUCHADES

A continuació ens plau d'oferir una primera llista de les revistes d'especialització geogràfica i dels títols que durant els anys 1980 i 1981 hi han aparegut sobre aquest tema amb aplicació específica a Catalunya, València i les illes Balears. No hi són apuntats, doncs, llurs índexs complets, tota vegada que hem prescindit d'aquells estudis teòrics o d'àmbits generals que creiem més aviat propis de la investigació universitària. Amb preferència volem contribuir al millor i més directe coneixement físic i humà del propi país.

Aquesta darrera raó també ens ha mogut a donar cabuda en aquest repertori a tots aquells escrits que han estat publicats en premsa periòdica molt diversa, i que, sovint, constitueixen treballs d'un remarcable interès geogràfic. Creiem que aquesta documentació bibliogràfica pot ajudar tothom qui desitgi aprofundir en alguna de les innombrables i atractives facetes que a casa nostra ens ofereixen la geografia i les seves ciències afins.

REVISTA DE GEOGRAFIA. — Departamento de Geografía de la Universidad de Barcelona. Volumen XIV, núms. 1-2. Enero-diciembre 1980.

J. VILÀ VALENTÍ: In memoriam. L'œuvre géographique de Pierre Deffontaines à Barcelone (p. 5-12).

Salvador LLOBET: Els primers temps de Pierre Deffontaines a casa nostra (p. 13-16).

M. SALA i F. SALVADOR FRANCH: Mediciones de reptación y lavado superficial en la cuenca de la riera de Fuirosos (Montnegre, Macizo litoral catalán). Métodos y resultados (p. 17-25).

Javier MARTÍN VIDE: Persistencia de los días con y sin precipitación en Barcelona (Observatorio Fabra) (p. 39-57).

Josep M. PANAREDA CLOPÉS: El Parque Natural del Montseny: Una realidad por terminar (p. 59-73).

Ramón GRAU FERNÁNDEZ: Ildefonso Cerdá y la geografía catalana (p. 75-79).

Luis M. ALBENTOSA: Bibliografía de Climatología y Meteorología de Cataluña (p. 127-159).

TARRACO. — Cuadernos de Geografía. Departamento de Geografía. Universidad de Barcelona (Tarragona). Servicio de Estudios del Banco Occidental.

És amb molta satisfacció que donem a aquesta nova publicació la benvinguda al clos, encara reduït, de la premsa especialitzada que a Catalunya es dedica a l'estudi de la Geografia i dels seus problemes. El Dr. Joan Vilà Valentí fa la presentació del primer número d'aquesta Revista, filla del Departament de Geografia que dirigeix a la Universitat de Barcelona, del qual han sortit les Delegacions de Mallorca (ara independent) i de Tarragona i Lleida, així com també el nucli principal que el curs 1968-1969 inicià aquestes ensenyances a la Universitat Autònoma. Al front de la Delegació de Tarragona, que començà les seves activitats el curs 1971-1972, hi ha el Dr. Lluís Miquel Albentosa, director també d'aquesta nova Revista geo-

gràfica; en les seves tasques docents i d'investigació col·laboren altres cinc professors i especialistes.

A tots ens plau de felicitar en aquesta avinent oportunitat. Hom pot comprovar la gran qualitat d'aquesta publicació amb els índexs del contingut dels dos números que fins ara han aparegut:

N.º 1. — 1980

Luis M. ALBENTOSA SÁNCHEZ: Contaminación y cambio de clima en las regiones urbanas industrializadas (p. 11-37).

Santiago ROQUER SOLER: Aproximación al estudio de la población activa de Cataluña en 1970. Distribución sectorial y contrastes comarcales (p. 39-60).

Diego LÓPEZ BONILLO: Las precipitaciones en el Camp de Tarragona (p. 61-81).

M.ª Ángeles ZABALA BONADA: Tiempo y contaminación en Tarragona (p. 83-103).

Emilio JIMÉNEZ ARRIBAS: Los modelos deterministas de transformación de las precipitaciones en caudal. Escorrentías específicas en el río Francolí (p. 105-115).

Eugenio COBERTERA LAGUNA: Valoración y clasificación de la fertilidad de los suelos cultivados del Camp de Tarragona (p. 117-133).

Información: Tesis de licenciatura presentadas durante el curso 1978-1979.

N.º 2. — 1981

Santiago ROQUER SOLER: Notas acerca de la población activa catalana de finales del siglo XIX (1887). Distribución sectorial y contrastes territoriales (p. 59-77).

Emilio JIMÉNEZ ARRIBAS: La calidad natural y medio-ambiental de las aguas continentales en las comarcas de Tarragona (p. 79-102).

P. J. CLAVERO PARICIO: Acerca del sistema urbano de la provincia de Tarragona (p. 79-102).

Diego LÓPEZ BONILLO: Las temperaturas en el Camp de Tarragona (p. 113-126).

Luis M. ALBENTOSA SÁNCHEZ: Proceso de desertización y desorganización social en una comarca agraria regresiva: El Priorat (p. 127-166).

Jorge DEMERSON: La huerta de Buscastell, en la isla de Ibiza (p. 167-181).

Tomás VIDAL BENDITO: Qué es el *Atlas Sòcio-econòmic de Catalunya* (p. 183-193).

Lluís CASASSAS SIMÓ: Pau Vila i el seu pas per la Geografia de Catalunya (p. 195-204).

GEOCRÍTICA. Cuadernos críticos de Geografía Humana. — Cátedra de Geografía Humana de la Facultad de Geografía e Historia. Universidad de Barcelona.

Aquests quaderns, que dirigeix el Professor Horacio Capel, han assolit amb el que porta el número 38 una continuïtat i un prestigi digne de tota lloança en el camp de la geografia teòrica i general. Quan aquesta generalització s'estén a la Península Ibèrica, els temes tractats es refereixen i són d'aplicació interessant també per a Catalunya, València i Balears: n'és una bona mostra, per exemple, el notable treball de l'esmentat professor Capel, publicat al número 31 (gener 1981), sobre «Los Diccionarios Geográficos de la Ilustración Española» (49 p.).

CUADERNOS DE GEOGRAFÍA. — Universidad de Valencia. Facultad de Geografía e Historia (Departamento de Geografía).

N.º 26. — 1980

Michèle DUPRÉ OLLIVIER: Análisis polínico de sedimentos arqueológicos de la Cueva de les Malladetes (Barx, Valencia) (p. 1-22; 1 lám.).

Neus LA ROCA: Deslizamiento rotacional-colada de fango en los valles de Alcoi (Mas de Jordá, Benillup) (p. 23-29; 2 láms.).

Martín LILLO CARPIO: Formas litorales estabilizadas en el límite del País Valenciano y Murcia (p. 41-61).

Rafael VIRUELA MARTÍNEZ: La Vall d'Uixó: Estructura profesional de un núcleo industrial e inmigratorio (p. 63-84).

Vicent TEROL i Vicent MARÍ MAURICIO: La estructura de la propiedad de la tierra en Alfarb (Ribera del Xúquer) (p. 85-102).

N.º 27. — 1980

- J. F. MATEU BELLÉS: El llano de inundación del Xúquer (País Valenciano): geometría y repercusiones morfológicas y paisajísticas (p. 121-142).
José Luis SIMÓN GÓMEZ, Alejandro José PÉREZ CUEVA: El triás extrusivo al norte de la Sierra de Espadán: aspectos tectónicos y morfotectónicos (p. 143-156; 2 láms.).
M.ª J. TEIXIDOR: Una lectura de la expansión urbana de Valencia: el modelo de crecimiento axial (p. 157-172).
José COSTA MAS, Gregorio CANALES MARTÍNEZ: El cultivo en invernadero y la comercialización agraria en Orihuela y Campo de Cartagena (p. 173-202; 2 láms.).
Rafael VIRUELA MARTÍNEZ: La industria de alpargatas en La Vall d'Uixó (p. 203-220).

Crónica valenciana:

- J. PIQUERAS HABA: El estudio de suelos en el País Valenciano. Estado actual (p. 221-222).
M.ª C. SANCHIS DEUSA: El proyecto de «metro» en Valencia (p. 222-224).
Enrique ROIG TRULLENQUE, Ana del ARCO HERNÁNDEZ: La central nuclear de Cofrentes (p. 224-228).

N.º 28. — 1981

- Inmigrados en el Área Metropolitana de Valencia (Nuevas aportaciones) (p. 1-2).
V. GOZÁLVEZ PÉREZ: Estructura por sexo y edad de la población inmigrada del AMV (p. 3-10).
M.ª J. TEIXIDOR DE OTTO: El trabajo de la mujer inmigrada (p. 11-20).
J. PIQUERAS HABA: Índices estudiantiles de la población inmigrada y su diversificación en relación con factores socioeconómicos en el AMV (p. 21-28).
R. JORDÁ BORRELL: El sector sur del AMV: inmigración y desarrollo económico (p. 29-44).
J. F. MATEU BELLÉS: La antigua Carretera de Barcelona (AMV): inmigración y cambio social (p. 45-60).
J. ROMERO GONZÁLEZ: Inmigrados en el Arco de Montcada (Alfara del Patriarca, Montcada, Rocafort y Vinalsa) (p. 61-68).
A. PÉREZ-CUEVA: La inmigración en Xirivella y Mislata (p. 69-80).
C. DOMINGO PÉREZ: Manises (p. 81-90).
Pedro PÉREZ PUCHAL: La dinámica histórica del Área Metropolitana de Valencia (A manera de conclusiones) (p. 91-122).
Bibliografía. — Bibliografía Valenciana (p. 123-131).

ESTUDIOS GEOGRÁFICOS. — Madrid.

- V. M.ª ROSSELLÓ VERGER: Residuos de catastro romano en Caudete y Villena (N.º 158; febrero 1980; p. 5-13).
J. VILÀ VALENTÍ: Pierre Deffontaines (1894-1978) (N.º 158; febrer 1980; p. 89-92).
M. TATJER: La inmigración en Barcelona en 1930: los andaluces de la Barceloneta (N.º 159; mayo 1980; p. 119-143).
Julio MUÑOZ JIMÉNEZ: Ensayo de clasificación sintética de los climas de la España peninsular y Baleares (N.º 160; agosto 1980; p. 267-302).
Fernando ARROYO ILERA: Ordenación urbana y especulación turística en Cullera (Valencia) (N.º 161; noviembre 1980; p. 393-412).
J. VILÀ VALENTÍ: La labor geográfica de Pau Vila, 1881-1890 (N.º 162; febrero 1981; p. 83-89).

GEOGRAPHICA. — Instituto de Geografía Aplicada. C.S.I.C. Madrid. Años XXI y XXII. 1979-1980. Homenaje a Luis Solé Sabarís.

- J. M. PANAREDA CLOPÉS: El paisaje entre San Celoni i Santa María de Palautordera (p. 109-116).
J. L. PEÑA MONNÉ: Consideraciones geomorfológicas sobre la terminación oriental del Montsec (Sierras exteriores pirenaicas. Provincia de Lérida) (p. 155-162).

- J. A. PLANA CASTELLVÍ: Síntesis climático-hidrológica de la cuenca del río Llobregat (p. 163-172).
- J. M. RASO NADAL: Los pantanos barométricos de la cuenca mediterránea y su incidencia en el clima de Palma de Mallorca (p. 185-194).

QUADERNS D'ARQUITECTURA I URBANISME. — Publicació del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya. Extra. Barcelona, setembre 1981.

Núm. 1. — La identitat del territori català.

- Manuel de SOLÀ-MORALES: La identitat del territori (p. 3).
- Manuel de SOLÀ-MORALES, Josep PARCERISA: La forma d'un país (p. 4-13).
- Antoni FONT, José Luis OYÓN, Ricard PIÉ: La construcció de la Catalunya urbana (p. 14-25).
- José Luis GÓMEZ ORDÓÑEZ, Miquel DOMINGO: La vitalitat de Catalunya (p. 26-31).
- Joan BUSQUETS: Macrocefàlia barcelonina o ciutats catalanes? (p. 32-37).
- Rosa BARBA: La forma de les ciutats catalanes (p. 38-47).
- Carme RIBAS, Maria RUBERT: La comarca ideal (p. 48-50).
- Ricard PIÉ: Vella cartografia de Catalunya (p. 51-58).
- Manuel de SOLÀ-MORALES: Reconeixement comarcal i ordenació del territori (p. 59-60).

Núm. 2. — Les comarques

- O. CLOS, J. PARCERISA: L'Anoia (p. 1 i 1 plànol plegat).
- J. GARCÍA, F. MESTRES, A. PINTÓ, J. RIBERA, J. M. VILANOVA: El Bages (p. 2 i 1 plànol).
- J. BONFILL, R. TOMÀS, M. URBANO, J. CAPDEVILA, F. TRAVESIA: El Berguedà (p. 3 i 1 plànol).
- J. ARASA, J. BESTRATEN, C. CASTELLS, I. CASTIÑEIRA, M. ELECHIGUERRA, A. GAYA, L. MILLAN, E. SESÉ: El Baix Ebre-Montsià (p. 4 i 1 plànol).
- J. ESTEBAN, A. FONT, D. GONZÁLEZ, J. M. MONTERO, J. L. OYÓN: L'Alt Empordà (p. 5 i 1 plànol).
- C. RIBAS, M. RUBERT, J. VAYREDA: La Garrotxa (p. 7 i 1 plànol).
- J. DOLZ, R. FUSTÉ, J. A. MARÍN, S. MATEU, P. PUGES, P. RAMELLS, M. ROA, J. C. ROA, F. SATOCA, B. VICARIA: El Baix Llobregat (p. 8 i 1 plànol).
- J. CARNÉ, I. MOLSOSA, M. TORRES, J. M. VILANOVA: El Maresme (p. 9 i 1 plànol).
- J. BLANCH, M. HOSTA: La Noguera (p. 10 i 1 plànol).
- R. M. CLOTET, A. LLORENS, R. SERRA: L'Osona (p. 11 i 1 plànol).
- R. BARBA, F. NAVARRO, R. PIÉ: El Baix Penedès (p. 12 i 1 plànol).
- P. MAS, V. MAS, J. MASSIP, J. MURGUI, F. SOLÉ: L'Urgell-Segarra (p. 13 i 1 plànol).
- Joan BUSQUETS: Macrocefàlia barcelonina o ciutats catalanes? (p. 14).

CIUDAD Y TERRITORIO. — Madrid.

- Carlos MAS: Asignación de suelo para equipamiento urbano en la ordenación de cascos consolidados. Criterios y vías de actuación (N.º 1/80; 1980; p. 45-58).
És un estudi urbanístic aplicat a Huelva i Castelló de la Plana.
- Rodolfo GARCÍA PABLOS: Comunicación presentada a la Conferencia especializada sobre contaminación costera en el Mediterráneo (N.º 4/80; 1980; p. 83-90).
Tracta principalment dels litorals català, valencià i balear.

CAU. — Publicación del Colegio Oficial de Aparejadores y Arquitectos Técnicos de Barcelona.

- Ferran NAVARRO i Fernando RAMOS: El barrio del Besós de Barcelona: del análisis patológico a la remodelación (N.º 62; marzo 1980; p. 55-64).
- Ramon ARANDES: Pedro García Faria. Urbanización en el subsuelo (N.º 64; mayo 1980; p. 28-31).
- Es refereix a l'obra de sanejament del subsòl al Barcelonès, projectada per aquest il·lustre enginyer i arquitecte, personalitat comparable a la d'Ildefons Cerdà.*

André BAREY: Un marco insólito para la arquitectura catalana. El fenómeno del veraneo (N.º 73; junio 1981; p. 34-38).

André BAREY: Alojamiento marginal y participación. Hacer ciudad. Los casos de Vallecas (Madrid) y Vista Alegre (Barcelona) (N.º 74; octubre 1981; p. 51-66).

Vista Alegre és un barri d'autoconstrucció, amb grans déficits urbanístics, situat a Castelldefels (veg. pàg. 107 del número present).

Francisco CALVET: Balance de una experiencia técnica. Remodelación del barrio de San Cosme (El Prat de Llobregat) (N.º 75; noviembre 1981; p. 44-48).

ARXIUS DE L'ESCOLA D'AGRICULTURA DE BARCELONA. — Any 1980. Núm. 1.

El Director de l'Escola d'Agricultura, Dr. Jaume Bech, ha tingut el bon encert de tornar a publicar la prestigiosa revista «Arxius», que en tres etapes anteriors havia arribat fins a l'any 1960. «Aquesta represa (pàg. 5) coincideix tant amb el redreçament general del país com en un renaixement de la nostra Escola, l'antiga Escola Superior d'Agricultura de Catalunya, fundada per Prat de la Riba en 1911. Volem que en aquest memorable 70 aniversari del nostre casal, la recuperació dels «Arxius» constitueixi un dels elements de la celebració, a la vegada que una eina eficaç del ressorgir de l'actual moviment científic i tècnic català.»

El contingut d'aquest primer número confirma plenament aquest propòsit, amb articles de l'especialitat dels Professors Joan-Pere Vila Hors, Jacint Nadal Puigdefàbregas, J. Bech, Pere Montserrat Recorder i Ramon Margalef López. Els treballs d'aquests tres darrers ofereixen, a més, un notable interès en aspectes geogràfics diversos, i versen sobre «Agricultura i percepció remota», «Ecologia paisatgística i ramaderia» i «Ecosistemes sota stress».

El buid que teníem a Catalunya en aquest ram de la docència i de les investigacions agrícoles ha estat ara brillantment reomplert per la iniciativa del Professor J. Bech, al qual ens plau de felicitar cordialment.

REVISTA DE OBRAS PÚBLICAS. — Madrid.

Antonio LÓPEZ BUSTOS: Antecedentes para una historia de las avenidas en los ríos del Pirineo Oriental (año 127; n.º 3180; mayo 1980; p. 369-383).

AUSA. — Publicació trimestral del Patronat d'Estudis Ausonencs. Vic.

Paul FREEDMAN: Un règim consular en el Vic del segle XII (1980; vol. IX; n.º 93; p. 1-6).

Josep COROMINAS BLANCH: Les deus sulfhídriques de Catalunya. Estudi hidrogeològic previ (1980; vol. IX; n.º 93; p. 25-37).

MUNTANYA. — Centre Excursionista de Catalunya. Barcelona.

Lluís SOLÉ SABARÍS: Geòlegs i excursionistes primicers de la geologia catalana (any 104; n.º 709; juny 1980; p. 111-123).

URGELLIA. — Anuari d'Estudis Històrics dels antics comtats de Cerdanya, Urgell i Pallars, d'Andorra i la Vall d'Aran. N.º 3. 1980.

Cebrià BARAUT: Els documents, dels anys 981-1010, de l'Arxiu Capítular de La Seu d'Urgell (p. 7-166).

Domènec SANGÉS: Recull de documents del segle XI referents a Guissona i la seva plana (p. 195-305).

Prim BERTRAN: Notes sobre l'origen i expansió de la moneda d'Agramunt (1164-1200) (p. 307-318).

Carme BATLLE: La Seu d'Urgell a la segona meitat del segle XIII, segons els testaments (p. 369-417).

Dídac MARTÍN: Bibliografia de la Vall d'Aran (p. 509-522).

- APLEC DE TREBALLS.** — Del Centre d'Estudis de la Conca de Barberà, adherit a l'Institut d'Estudis Tarraconenses «Ramon Berenguer IV». Montblanc. N.º 3. 1981.
- Maria Serra PARÍS TOMÀS: Els barris de Montblanc, una institució en crisi (p. 19-47; 4 làms.).
- Antoni SERRANO CORTÉS: «Vilabertró». Estudi antropològic d'un poble de la Conca de Barberà (p. 49-74).
- Valentí MASALLES SAUMELL: Aproximació demogràfica al Blancafort dels anys 70 (p. 103-110).
- Josep M.ª FORTUNY CASES: Les precipitacions a la Conca de Barberà, 1951-1978 (p. 111-132).
- Albert BENET CLARÀ: La donació de Sant Pere d'Ambigats, primer document sobre Barberà (p. 133-153).
- Agustí ALTISENT: Per a la història de Senan (1159-1264) (p. 155-195).
- Gabriel SECALL GÜELL: Notícia històrica de les jueries medievals de la Conca de Barberà (segles XIII-XV) (p. 203-223; 4 làms.).
- Maria Lluïsa CASES LOSCOS: Breus notes sobre els molins fariners d'aigua a la conca alta del Gaià. Segles XIII i XIV (p. 225-235).
- Xavier GIL PUJOL: El control estatal del règim senyorial a la Conca de Barberà durant el segle XVIII (p. 237-252).
- Manuel ARRANZ: Aprenents de la Conca de Barberà al sector barcelonès de la construcció (s. XVII-XVIII) (p. 253-267).
- Josep M.ª PORTA BALANYÀ: L'agricultura i la propietat agrària de Vilaverd en el segon quart del segle XVIII (p. 279-309).

MANLLEU. — Quarta època. Agost 1980. Número 107.

Pep NOGUÉ, Pere POUS, Sebastià RIERA, Àngela SOLER: Aproximació al paisatge vegetal del terme de Manlleu (p. 50-52).

Joan DOMÈNECH: Inventari. Les fonts de Manlleu (p. 58-61).

MARTELLADA. — Centre Excursionista de la Comarca de Bages. Olost; n.º 5; agost 1981.

(Anònim): Inicis de la indústria a casa nostra (p. 4-11).